

ΕΒΙΚΕΝ

ΕΝΩΣΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Βιομηχανία & Εξελίξεις στην Αγορά Ενέργειας

**Κωνσταντίνος Κουκλέλης
Πρόεδρος ΕΒΙΚΕΝ**

**ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ**

**ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΚΑΙ ΣΤΗ ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ**

Δευτέρα, 11 Απριλίου 2011

Περιεχόμενα

- Εισαγωγή
- Ηλεκτρική ενέργεια: Μίγμα, μοντέλο αγοράς
- Ηλεκτρική ενέργεια: Κόστος
- CO₂: Η βιομηχανία μπροστά στο στόχο του 2020
- Φυσικό αέριο: Απελευθέρωση αγοράς?
- 3^ο Ενεργειακό Πακέτο: Πρώτες παρατηρήσεις
- Συμπεράσματα

Εισαγωγή

- Προϋπόθεση για την ύπαρξη βιομηχανίας είναι η πρόσβαση σε πηγές ενέργειας με ανταγωνιστικό κόστος
 - **"We need affordable, reliable and abundant energy...** You can't be sustainable if you're not profitable... You can't be profitable if you're paying exorbitant amounts for energy." (S. Rowlan, **Nucor**, GM for environmental affairs, 07/04/2011)
- Τα οφέλη (ή οι ανεπάρκειες) από την οργάνωση και λειτουργία του τομέα ενέργειας διαχέονται σε όλη την οικονομία
 - **"Is the real aim of European policy the de-industrialisation of Europe?** ... There is no longer any incentive for industry to invest in capacities or jobs in Europe." G. Moffat, **Eurofer**, Director General, 22/12/2010)
- Οι πολιτικές επιλογές στον τομέα της ενέργειας είναι στρατηγικής σημασίας και προδιαγράφουν τις προοπτικές ανάπτυξης μιας χώρας
- Βιώσιμη μακροχρόνια ανάπτυξη δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς διατήρηση και ανάπτυξη μιας ελάχιστης βιομηχανικής βάσης

Ηλεκτρική ενέργεια

Μίγμα, μοντέλο αγοράς

- Είναι ανάγκη να αξιοποιηθεί κάθε συγκριτικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στον τομέα της ενέργειας προς όφελος όλων:
 - Εγχώριες πηγές (λιγνίτης, νερά) και συμπληρωματικά λιθάνθρακας, προσφέρουν ασφάλεια εφοδιασμού σε ανταγωνιστικό κόστος
 - Υιοθέτηση μοντέλων που διαχέουν τα οφέλη από την αξιοποίηση εγχώριων πηγών σε όλη την οικονομία (πχ. ΝΟΜΕ, άμεση πρόσβαση σε μονάδες παραγωγής κτλ)
- Λειτουργία αγοράς
 - Διμερείς συμβάσεις
 - Λειτουργία προθεσμιακής αγοράς
 - Είσοδος νέων παικτών
 - Εξορθολογισμός πλαισίου λειτουργίας της αγοράς (5^η ημέρα αναφοράς...)

3^ο ενεργειακό Πακέτο:

Ο τρόπος και η ταχύτητα ενσωμάτωσης θα είναι καθοριστικά για τη λειτουργία της αγοράς

Ηλεκτρική ενέργεια Κόστος

- Όσο ανταγωνιστικό και να είναι το μίγμα, η πραγματική απελευθέρωση είναι αδύνατη όσο **οι χρεώσεις φτάνουν το 40-50% του τελικού κόστους**:
 - Πλήθος «ρυθμιζομένων» χρεώσεων (**ΑΔΙ, ΜΑΜΚ, προσαυξήσεις**)
 - Κόστη χρήσης δικτύου από τα υψηλότερα στην Ευρώπη (**ΧΧΣ, ΧΔΔ**)
 - Εξορθολογισμός και αναθεώρηση των κατηγοριών που εντάσσονται στις **ΥΚΩ**
 - Βαριά φορολογική επιβάρυνση της ηλεκτρικής ενέργειας (**ΕΦΚ, ΔΕΤΕ**), καθαρά ανταναπτυξιακή και δημιουργεί σημαντικό ανταγωνιστικό μειονέκτημα, ιδίως στις εξαγωγικές βιομηχανίες
 - Η επιθετική προώθηση των πιο ακριβών μορφών **ΑΠΕ** δημιουργεί ένα διαρκώς αυξανόμενο κόστος. Χρειάζεται άμεση αναθεώρηση του μοντέλου.
- Εξορθολογισμός ρυθμιζομένων χρεώσεων με βάση διαφανή κοστολογικά δεδομένα και βέλτιστες διεθνείς πρακτικές (**benchmarking**)

CO₂: Η βιομηχανία μπροστά στο στόχο του 2020

- Περίπου 1,5 χρόνο πριν την έναρξη της 3ης φάσης του Kyoto (2013-2020), η ανησυχία στην ευρωπαϊκή βιομηχανία εντείνεται
- Η απειλή που αντιμετωπίζουν οι βιομηχανίες είναι διπλή και οι λύσεις που έχουν παρουσιαστεί κρίνονται μέχρι σήμερα ανεπαρκείς:
 - **Άμεσες** εκπομπές βιομηχανικών διεργασιών
 - **Προκριθείσες λύσεις: Carbon leakage, Benchmarks**
 - Δεν είναι βέβαιο πως τα μέτρα αυτά αρκούν για την αποφυγή του κινδύνου αθέμιτου ανταγωνισμού και «μετανάστευσης» βιομηχανιών
 - Ήδη η Eurofer αποφάσισε να προσβάλλει νομικά την πρόταση της Επιτροπής για τα Benchmarks
 - **Έμμεσο** κόστος από την προμήθεια ηλεκτρικού ρεύματος
 - Εδώ η κατάσταση είναι ακόμα πιο ασαφής
 - Ο μηχανισμός των **State Aids** δεν έχει εναρμονιστεί πανευρωπαϊκά
 - Κίνδυνος να καταλήξουμε σε εθνικές λύσεις με προφανείς δυσμενείς συνέπειες για τις χώρες σε άσχημη δημοσιονομική κατάσταση

Φυσικό αέριο

Απελευθέρωση αγοράς?

- Η μέχρι τώρα εμπειρία έχει δείξει ότι:
 - Η απελευθέρωση της αγοράς αφορά το πολύ 4-5 παίκτες, δηλ. τους ηλεκτροπαραγωγούς και αυτό μόνο λόγω LNG
 - Οι υπόλοιποι πελάτες, ακόμα και οι Επιλέγοντες, είναι πρακτικά «δεσμευμένοι» στη ΔΕΠΑ
 - Οι υφιστάμενες αλλά και οι υπό δημιουργία ΕΠΑ δημιουργούν τοπικά μονοπώλια
 - Η ένταξη της πλειοψηφίας των βιομηχανικών καταναλωτών στην κατηγορία των μη-επιλεγόντων πελατών και η «εκχώρησή» τους στις ΕΠΑ έχει ήδη αρχίσει να έχει παρενέργειες και απειλεί να εξαφανίσει ολόκληρους κλάδους
- Είναι αναγκαίο να προχωρήσουν οι επενδύσεις σε δίκτυα και αποθηκευτικούς χώρους που θα επιτρέψουν την ανάπτυξη του ανταγωνισμού και την είσοδο νέων παικτών
- Πρέπει άμεσα να αναθεωρηθεί το μοντέλο ανάπτυξης των ΕΠΑ, η βιομηχανία δεν μπορεί να επωμιστεί το κόστος ανάπτυξής τους

3^ο Ενεργειακό Πακέτο: Πρώτες παρατηρήσεις

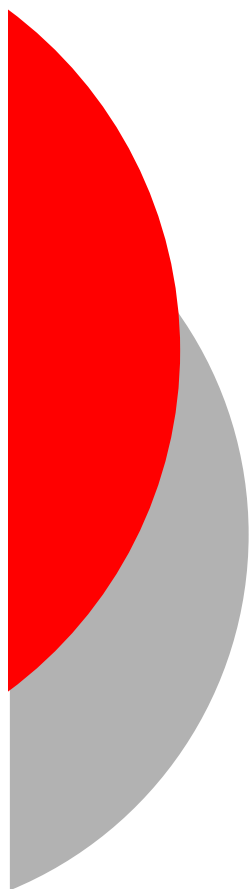
- Η επιλογή του μοντέλου ΙΤΟ προϋποθέτει την αναβάθμιση του ρόλου της ΡΑΕ και την ενίσχυσή της με ανθρώπινο δυναμικό και πόρους
- Ταυτόχρονη και πλήρης εφαρμογή των προβλέψεων για τη χονδρεμπορική αγορά (Χρηματιστήριο Ενέργειας, διμερείς συμβάσεις κλπ) ώστε να μην επαναληφθούν καθυστερήσεις και στρεβλώσεις (βλ. εφαρμογή 5^{ης} μέρας αναφοράς)
- Φυσικό Αέριο
 - **Μείωση του ορίου επιλεξιμότητας στις 10 GWh/έτος (από 100 GWh/έτος σήμερα) ώστε περισσότεροι πελάτες να έχουν πρόσβαση στον ανταγωνισμό**
 - **Άρση των εμποδίων που καθιστούν αδύνατη την κατασκευή ιδιωτικών δικτύων**

Συμπεράσματα

- Η χώρα μας χάνει το όποιο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα διέθετε στον τομέα της ενέργειας. Χρειάζεται άμεσα μακροχρόνιος σχεδιασμός που να αξιολογεί όλες τις διαθέσιμες λύσεις
- Οι προκλήσεις για τον τομέα της ενέργειας είναι παγκόσμιες αλλά οι λύσεις δίνονται τοπικά, δημιουργώντας ανισορροπίες στην κατανομή των βαρών (π.χ. CO₂, energy mix) μεταξύ των χωρών
- Η απλή προσήλωση σε συμβατικές δεσμεύσεις, πχ 20-20-20, δε συνιστά στρατηγική
- Η πολιτική βούληση και συναίνεση είναι προϋπόθεση για τη χάραξη ενεργειακής στρατηγικής

ΕΒΙΚΕΝ

ΕΝΩΣΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Ευχαριστώ

Η διεθνής εμπειρία Μοντέλο NOME (Γαλλία)

- Βασικές αρχές του Νόμου (Nouvelle Organisation du Marché de l'Électricité)
 - Ο ιστορικός (κρατικός) προμηθευτής EDF, έχει την αποκλειστική διαχείριση του συνόλου των πυρηνικών σταθμών της Γαλλίας
 - Ο Νόμος υποχρεώνει την EDF να εκχωρεί σε τρίτους μέρος της «ιστορικής» πυρηνικής ενέργειας, στο κόστος παραγωγής αυτής
 - Πρόκειται για μια προσπάθεια να δοθεί πρόσβαση και σε άλλους παίκτες στην πλέον οικονομική πηγή ενέργειας της χώρας, ώστε να διαχυθούν τα οφέλη από την εκμετάλλευσή της σε όλη την οικονομία
- NOME σε αριθμούς
 - **100 TWh** ανά έτος εκχωρείται (περίπου 20% της συνολικής κατανάλωσης)
 - Σε τιμή ίση με το κόστος παραγωγής (**~30-35 €/MWh**), σαν ενέργεια βάσης
- Οι λεπτομέρειες αποτελούν ακόμα αντικείμενο διαπραγμάτευσης μεταξύ των ενδιαφερομένων αλλά είναι **σαφής η πρόθεση να δοθεί πρόσβαση σε μια ιστορικά φθηνή πηγή ενέργειας και σε άλλους παίκτες της αγοράς**

Το κόστος ανάπτυξης του κλάδου των ΑΠΕ

- Ο μηχανισμός επιδότησης έχει ήδη δημιουργήσει ελλείμματα στον ΔΕΣΜΗΕ
 - Η «λύση» που υιοθετήθηκε για το 2011 με την πώληση δικαιωμάτων CO₂ είναι και μερική και αβέβαιη. Η πρόσφατη εμπειρία το απέδειξε...
- Τα μηνύματα από χώρες με μεγάλη έμφαση στις ΑΠΕ είναι ενδεικτικά:
 - Πχ. Γερμανία: Τέλος ΑΠΕ 35 €/MWh και στη βιομηχανία 0,5 €/MWh
- Επιπλέον κόστος για επενδύσεις σε δίκτυα και μονάδες αντιστάθμισης
- Αν με συμμετοχή ΑΠΕ 5% σήμερα το κόστος είναι αυτό, με 20% (ή 30%) το 2020 πόσο θα είναι, ποιος θα το επωμίζεται και με τι συνέπειες;

